

HétSZERSZÉP

Válogatás a világ legszebb meséiből

Illusztrálta: Verena Körting

Móra Könyvkiadó

A mű eredeti címe: Meine bunte Märchenwelt
© 2018, Loewe Verlag GmbH, Bindlach

Fordította: Baróti Lajos, Kertész Judit, Nádori Lídia,
Rab Zsuzsa, Rónay György, Szinnai Tivadar

A fordítások az eredeti nyelvű szövegekből készültek.

VERENA KÖRTING illusztrációival

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének
a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles
felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését,
nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

Hungarian translation © A kötet fordítói, 2022
Hungarian edition © Móra Könyvkiadó, 2022

MÓRA KÖNYVKIADÓ
1950 óta családtag
Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének tagja

ISBN 978 963 603 164 0

Kiadja a Móra Könyvkiadó Zrt.,
Janikovszky János elnök-vezérigazgató
Felelős szerkesztő: Dóka Péter
Műszaki szerkesztő: Janik Stefánia
E-mail: mora@mora.hu • Honlap: www.mora.hu

Nyomtatta és kötötte: Central Dabasi Nyomda Zrt.
Felelős vezető: Balizs Attila vezérigazgató
Munkaszám: 211166
www.dabasinyomda.hu

Tartalom

Hans Christian Andersen: Borsószem királykisasszony (fordította: Kertész Judit)	9
Hans Christian Andersen: Hüvelykpanni (fordította: Kertész Judit)	11
Grimm testvérek: Jorinde és Joringel (fordította: Baróti Lajos)	27
Ludwig Bechstein: Aranymari és Szurokmari (fordította: Nádori Lídia)	33
Wilhelm Hauff: A kis Mukk története (fordította: Szinnai Tivadar)	39
Grimm testvérek: A libapásztorlány (fordította: Rónay György)	69
Hans Christian Andersen: A hókirálynő (fordította: Kertész Judit)	79
Hans Christian Andersen: A császár új ruhája (fordította: Kertész Judit)	121
Grimm testvérek: A halász meg a felesége (fordította: Rónay György)	128
Ludwig Bechstein: Eldorádó meséje (fordította: Nádori Lídia)	139
Hans Christian Andersen: A rút kiskacsa (fordította: Kertész Judit)	144
Hans Christian Andersen: A fülemüle (fordította: Kertész Judit)	158
Ludwig Bechstein: A molnár meg a vízitündér (fordította: Rab Zsuzsa) ...	171
Hans Christian Andersen: A rendíthetetlen ólomkatona (fordította: Kertész Judit)	176
Wilhelm Hauff: A gólyakalifa története (fordította: Szinnai Tivadar)	183
Ludwig Bechstein: Hétszerszép (fordította: Rab Zsuzsa)	201

Hans Christian Andersen

Borsószem királykisasszony

Volt egyszer egy király, aki nagyon áhítozott már egy királykisasszony feleségre, de annak *igazi* királykisasszonynak kellett ám lennie! Beutazta hát az egész világot, hogy megtalálja, de valami mindig hibádzott. Királykisasszony akadt ugyan elég, de hogy *igazi* volt-e, azt a királyfi sosem tudta biztosan megállapítani, mert mindig akadt valami, ami nem volt egészen igazi rajtuk. Visszatért hát a hazájába a királyfi, és búslakodott, mert annyira vágyott már egy igazi királykisasszonyra.

Egy este borzasztó vihar tört ki; döngött, villámlott, szakadt az eső, félelmetes volt! Egyszerre valaki kopogtatott a városkapun, és az öreg király ment, hogy kinyissa.

Egy királykisasszony állt odakint. De uramisten, hogy nézett az ki abban az esőben és hatalmas viharban! Curgott a víz a hajából és a ruhájából, befolyt a cipője orrán is, a sarkánál meg csordogált kifelé, mégis váltig állította, hogy ő valódi királykisasszony.

– Na, majd meglátjuk – gondolta az öreg királyné magában, de nem szólt egy szót sem, csak ment egyenesen a hálósobába, leszedte az ágyról az összes ágyneműt, és egy szem borsót tett az ágyra, arra rátett hús matracot, és még hús pehelydunnát a hús matrac tetejébe.

Ezen kellett feküdnie éjjel a királykisasszonynak.

Reggel kérdezték tőle, hogy aludt.

– Ó, rettenetes volt! – panasolta a királykisasszony. – Jóformán le sem huny-

tam a szemem egész éjjel! A Jóisten tudja, mi lehetett az ágyamban! Valami kemény dolog volt, mert csupa kék-zöld folt lett az egész testem! Rettenetes!

Láthatták tehát, hogy igazi királykisasszonnal van dolguk, hiszen húsz matracon és húsz pehelydunnán keresztül is megérezte a borsót. Ilyen érzékeny senki más nem lehet, csakis egy igazi királykisasszony.

A király azonmód el is vette feleségül, hiszen most már tudta, hogy igazi királykisasszonyra akadt, a borsót pedig a kincstárba tették, és még ma is ott látható, hacsak el nem vitte onnan valaki azóta.

Látjátok, ez egy igazi történet volt!

Hans Christian Andersen

Hüvelykpanni

Volt egyszer egy asszony, aki nagyon szeretett volna egy icipici gyereket, de fogalma sem volt róla, honnan keríthetne ilyen magának. Elment hát egy öreg boszorkányhoz, s így szólt hozzá:

– Annyira szeretnék egy kisgyereket! Nem tudnád megmondani, honnan tehetnék szert rá?

– De, de, mindjárt kitaláljuk! – felelte a boszorkány. – Itt ez az árpaszem, csak hogy ez nem ám az a fajta, amelyik a parasztok földjén terem és a tyúkok eledele! Ültesd el egy virágcserepbe, nagyot nézel majd!

– Köszönöm! – hálálkodott az asszony, s tizenkét garast adott a boszorkánynak. Hazament, tüstént elültette az árpaszemet, és hipp-hopp, máris kinőtt belőle egy szép nagy virág, leginkább tulipánhoz hasonlított, de a szirmai teljesen zártak voltak, mintha még csak bimbó lett volna.

– De szép virág! – ámuldozott az asszony, s megcsókolta a gyönyörű, piros és sárga szirmokat, és abban a szempillantásban, hogy megcsókolta őket, nagy csattanás hallatszott, s a virág kinyílt. Csakugyan tulipán volt, most már látni lehetett, de a virág közepén egy zöld széken pirinyó kislány ült, finom, bájos teremtés, nem nagyobb, mint egy hüvelykujj, és ezért Hüvelykpanni lett a neve.

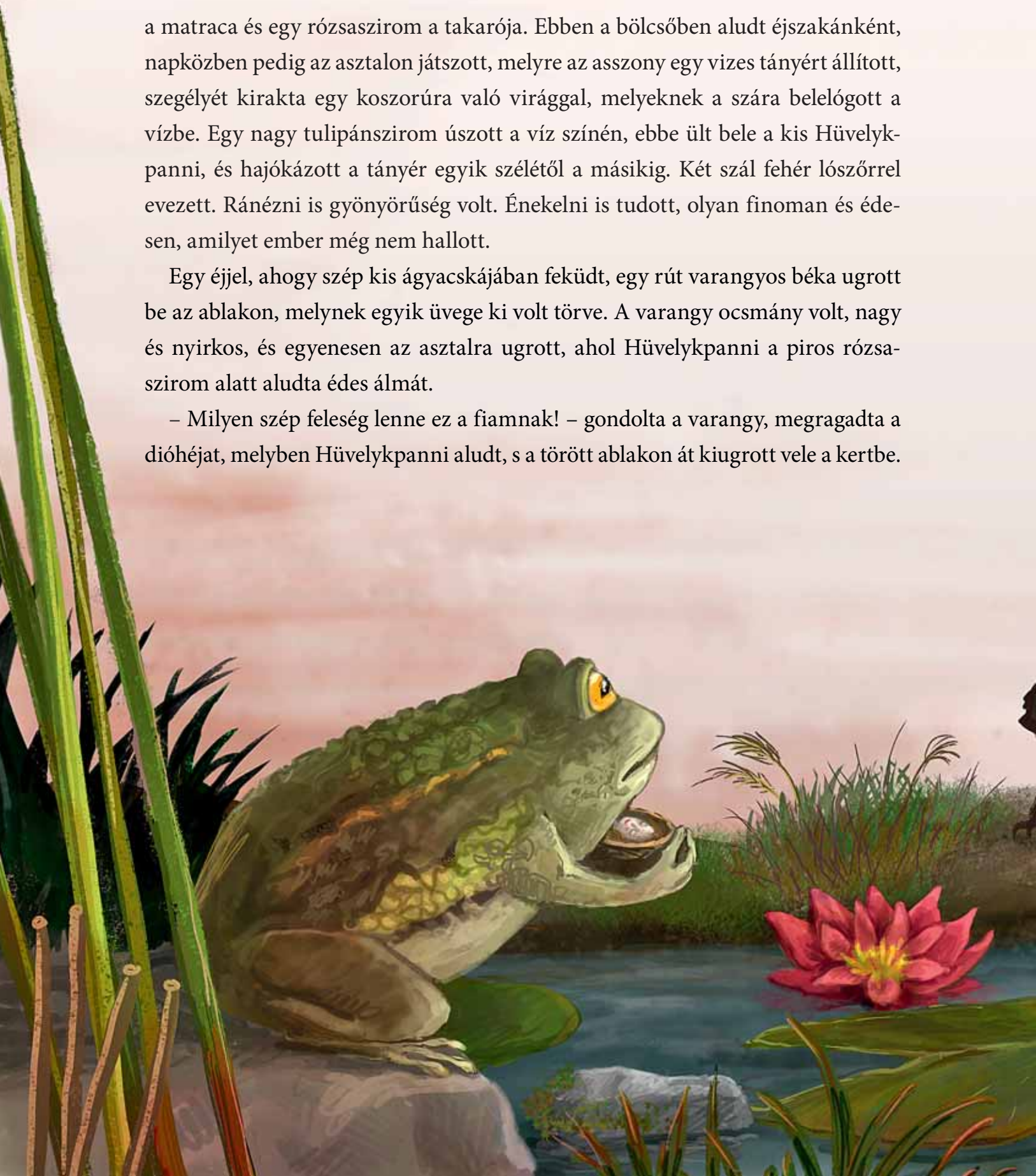
Egy szépen kifényesített dióhéj lett a bölcsője, kék ibolyaszírom

a matraca és egy rózsaszírom a takarója. Ebben a bölcsőben aludt éjszakánként, napközben pedig az asztalon játszott, melyre az asszony egy vizes tányért állított, szegélyét kirakta egy koszorúra való virággal, melyeknek a szára belelógott a vízbe. Egy nagy tulipánszírom úszott a víz színén, ebbe ült bele a kis Hüvelykpanni, és hajókázott a tányér egyik szélétől a másikig. Két szál fehér lószőrrel evezett. Ránézni is gyönyörűség volt. Énekelni is tudott, olyan finoman és édesen, amelyet ember még nem hallott.

Egy éjjel, ahogy szép kis ágyacskájában feküdt, egy rút varangyos béka ugrott be az ablakon, melynek egyik üvege ki volt törve. A varangy ocsmány volt, nagy és nyirkos, és egyenesen az asztalra ugrott, ahol Hüvelykpanni a piros rózsaszírom alatt aludta édes álmát.

– Milyen szép feleség lenne ez a fiamnak! – gondolta a varangy, megragadta a dióhéjat, melyben Hüvelykpanni aludt, s a törött ablakon át kiugrott vele a kertbe.

A kertben bővizű, széles patak folyt, a partján iszapos és mocsaras talaj; itt lakott a varangyosbéka-mama a fiával. Hú! Az is olyan fertelmesen ronda volt, akárcsak az anyja. – Kutykurutty, brekeke! – mindössze ennyit tudott mondani, amikor meglátta a gyönyörű kislányt a dióhéjban.

– Ne beszélj olyan hangosan, felébred! – intette az öreg varangy. – Még megszökik tőlünk, hiszen olyan könnyű, akár egy hattyúpehely! Majd egy jó széles tavorózsalevélen kitesszük a vízre. Ennek az apróságnak az olyan lesz, mint egy egész sziget! Onnan aztán nem tud megszökni, én addig rendbe hozom a tisztaszobát a mocsár alatt, ahol majd lakni fogtok.

A vízen rengeteg tavorózsa nyílt, széles, zöld leveleik mintha úsztak volna a víz tetején. A legnagyobb levél volt a legtávolabb a parttól, az öreg varangy odaúszott, és a dióhéjat ráhelyezte Hüvelykpannival együtt.

Szegény kicsi lány már korán reggel felébredt, s mikor látta, hol van, keserves

sírásra fakadt, hiszen a nagy zöld levelet mindenfelől víz vette körül, sehogyan sem juthatott ki a szárazra.

Az öreg varangy közben a szobát díszítette náddal meg sárga tavirózsabimbóval, hogy szép helye legyen újdonsült kis menyének. Azután ronda fiával együtt beúszott Hüvelykpannihoz. Mielőtt még őt magát hazavitték volna, szép kis ágyacskáját akarták elvinni, hogy a nászszobában majd felállítsák. Az öreg varangy mélyen meghajolt Panni előtt a vízben, és így szólt:

– Íme a fiam, a jövődöbeli férjed. Gyönyörű lakásokat lesz odalenn a mocsárban, majd meglátod!

– Kutykurutty, brekeke! – ez volt minden, amit a fia ki tudott nyögni.

Fogták a szép kis ágyat, és elúsztak vele. Hüvelykpanni meg ült egyedül a zöld levélen, és sírt, mert semmi kedve sem volt a varangyos békánál lakni, sem a rusnya fiához feleségül menni. Az alatta úszkáló kis halacskák látták a varangyot, azt is hallották, amit mondott, és kidugták fejcskájukat, mert ők is látni akarták a kislányt. Rögtön észrevették, milyen gyönyörű, és nagyon megsajnálták, hogy oda kell költöznie a rusnya varangyos békához. Úgy döntöttek, hogy nem engedik. Összesereglettek lent a vízben a levél zöld szára körül, apró fogaikkal szétrágták, és a levél, Hüvelykpannival a hátán, úszni kezdett a vízen olyan messzire, ahová az öreg varangy már nem juthatott el.

Sok szép táj előtt hajózott el Hüvelykpanni, s a kismadarak így énekeltek a csalitban, amikor meglátták: „Ó, mily édes, szép kislány!” A zöld levél egyre messzebbre és messzebbre vitte; így jutott el Hüvelykpanni külföldre.

Egy szép, fehér kis pillangó röpködött állandóan körülötte, végül odatelepedett mellé a levélre, mert ő is úgy megszerette a kis Hüvelykpannit. A kislány nagyon örült, mert az öreg varangy már nem érhetett utol, s oly csodálatos volt ez a hajóút! A nap rásütött a vízre, az pedig ragyogott, akár az arany. Hüvelykpanni lekapcsolta ruhája övét, egyik végét a pillangó köré kötötte, a másikat a levélhez erősítette; így sokkal gyorsabban haladt a levél, s vele együtt ő is, hiszen ő is rajta állt a levélen.

Egyszer csak egy nagy cserebogár repült arra, megpillantotta Hüvelykpannit, egy szempillantás alatt karcsú dereka köré fonta karmos lábait, és fölröppent vele egy fára. A zöld levél közben továbbúszott a patak vizén, és vele együtt a pillangó is röpült vele, mert hozzá volt kötözve a levélhez, és nem tudott elszabadulni.

Istenem, hogy megijedt szegény Hüvelykpanni, amikor a cserebogár felröppült vele a fa tetejére! De a legjobban az bántotta, hogy a szép fehér pillangót hozzákötözte a levélhez.

– Ha nem tud kiszabadulni, bizonyára éhen hal...

A cserebogarat ez persze egy csöppet sem izgatta. Leült a kislánnyal a fa legnagyobb zöld levelére, megetette nektárral, és megdicsérte, milyen gyönyörű, annak ellenére, hogy egyáltalán nem hasonlít cserebogárra. Aztán a fán lakó többi cserebogár is odacsődült szemügyre venni Hüvelykpannit. A cserebogár-kisasszonyok fintorgatták a csápjaikat.

– Csak két lába van, milyen szánalmas! Még csápja sincs – zúgtak-búgtak –, és

milyen vékony a dereka! Pfuj! Tisztára úgy fest, mint egy ember! De csúnya! – szidták szünet nélkül a világszép Hüvelykpannit.

Korábban az a cserebogár, aki odavitte, szépnek látta, de amikor a többiek azt mondták rá, hogy csúnya, ő is elhitte, s már nem érdekelt többé. Mehetett szegényke, ahová akart. A cserebogarak leszálltak vele a fáról, s ráültették egy százszorszépére. Ott sírdogált, amiért olyan csúnya, hogy még a cserebogaraknak sem kell, holott olyan szép volt, hogy elképzelni sem lehet szebbet; bájos és finom, akár egy rózsaszírom.

Szegény Hüvelykpanni egész nyáron át egy szál magában éldegélt a nagy erdő közepén. Fűszálakból font magának ágycsónakot, s felakasztotta egy nagy lapulevél alá, hogy ne essen rá az eső. Lecsapolta a virágok kelyhéből a nektárt, az volt az eledel, hozzá harmatot ivott, melyet minden reggel összegyűjtött a levelekről. Így telt el a nyár és az ősz. De közeledett a tél, a hideg, hosszú tél. A madarak, melyek oly szépen énekeltek neki, útjukra indultak, a fák csupaszon álltak, a virágok elhervadtak, a hatalmas lapulevél, amely alatt lakott, összepöndörödött, s már csak egy sárga, hervadt szár maradt belőle. Hüvelykpanni rettenetesen fázott, mert a ruhái már elszakadtak, ő maga picinyke, vékonyka volt: szegény kis Hüvelykpanni, ha így megy tovább, megfagy! Leesett a hó, s minden egyes hópehely, mely rápotyogott, neki olyan volt, mintha ránk egy egész lapát havat dobának; mert mi nagyok vagyunk, azonban ő alig volt egy hüvelyknyi. Betakarózott egy lehullott levéllel, de az nem melegítette fel, csak úgy didergett a hidegtől.

Közvetlenül az erdő mellett jókora rozstábla terült el, de a rozst már régen betakarították, csak a csupasz, száraz tarló meredezett a fagyos földből. Hüvelykpanninak ez olyan volt, mintha erdőben járna. Ó, hogy fázott, hogy reszketett! Végül elérkezett egy pocok ajtaja elé, mely egy kis odúba nyílt a gabonaszárak alatt. Itt lakott jó melegben és kényelemben a pocok; egész szobája tele volt rozsszal, s még volt egy szép kis konyhája meg éléskamrája is. Szegény Hüvelykpanni

megállt az ajtó előtt, mint egy ágrólszakadt kolduslányka, s egy csücsöknyi árpát kért, mert már két napja nem evett egy falatot sem.

– Szegényke! – sajnálta meg a pocok, mert alapjában véve kedves öreg pocokanyó volt. – Gyere be a meleg szobába, ebédelj velem!

Tetszett neki Hüvelykpanni, ezért így szólt:

– Itt maradhatsz nálam télire, de csak akkor, ha takarítod a szobámat és mesélsz nekem, mert azt nagyon szeretem.

Hüvelykpanni megtette, amit a jóságos, öreg pocok néni kívánt tőle, s nagyon jó dolga volt nála.

– Nemsokára látogatónk érkezik! – jelentette egyszer a pocok. – A szomszédom hetente egyszer meglátogat. Az ő lakása még az enyémnél is jobb. Hatalmas termei vannak, és gyönyörű, fekete bársonybundában jár. Ha hozzámehetnél feleségül, akkor aztán semmiben sem látnál hiányt. Csakhogy vaksi szegény feje, úgyhogy a legszebb történeteket kell mesélned neki, amiket csak tudsz.

Hüvelykpanninak kisebb gondja is nagyobb volt ennél, dehogyis akart ő hozzámenni egy va-

kondhoz! Az megjött vizitelni fekete bársonybundájában. Nagyon gazdag és okos, dicsérte őt a pocok, a lakása több mint hússzor nagyobb ennél, azonkívül nagy tudású személyiség. Hanem a napot és a szép virágokat ki nem állhatja. Csupa rosszat mond róluk, merthogy még nem látta őket soha. Hüvelykpanni-nak énekelnie kellett, s ő el is énekelte a „Szállj, szállj cserebogár”-t meg a „Megy a pap a réten”-t. A vakond tüstént szerelmes lett belé a gyönyörű hangja miatt, de nem szólt egy szót sem, nagyon megfontolt férfiú volt.

Akkoriban éppen egy hosszú folyosót ásott a földbe saját lakásától a pocokéig, és megengedte, hogy Pocokanyó és Hüvelykpanni ott sétáljanak, amikor csak nekik tetszik. Cseppet se féljenek a döglött madártól, amelyik ott hever a folyosón, mondta. Van ugyanis az alagútban egy madár, tollastul-csőröstül, biztos csak nemrég pusztult el, amikor a tél beállt, és amint ő, a vakond az alagutat ásta, a madár beesett oda.

A vakond egy darab korhadt fát vett a szájába, mert az fénylik a sötétben, mint a tűz. És így, előttük járva világított nekik a hosszú, sötét alagútban. Amikor odaértek, ahol a halott madár feküdt, a vakond nekifeszítette széles orrát a mennyezetnek, felfelé lökte a földet, és az így keletkezett lyukon beszűrődött némi világosság. Egy halott fecske feküdt a földön, két szép szárnya szorosan az oldalához simult, lábát és fejét behúzta a tolla alá; biztosan megfagyott szegényke a hidegben. Hüvelykpanni nagyon megsajnálta, mert igen szerette a kismadarakat. Olyan szé-

pen énekeltek és csicseregtek neki egész nyáron át! De a vakond kurta lábával berúgott a madárba, s így szólt:

– Ez sem füttyörészik többé! Nyomorult sors lehet kismadárnak születni!

Hál' istennek, az én gyerekeim jobbra számíthatnak! Egy ilyen madár mást sem tud, mint csivitelni, aztán télen éhen pusztul.

– Bizony, bölcs férfiúra vall ez a vélemény – hízelgett a pocok. – Mire megy a madár azzal a sok csiviteléssel, amikor itt a tél? Éhezik és fázik. És még előkelőnek is tartja magát!

Hüvelykpanni nem szólt egy szót sem, de amikor azok ketten otthagyták a madarat, lehajolt hozzá, félresimította a tollakat, melyek a madár fejét betakarták, és megcsókolta lehunyt szemét. – Talán éppen ő az, aki olyan szépen énekelt nekem a nyáron – gondolta. – Mennyi örömet szerzett nekem ez a kedves, szép madár!

A vakond újra betömte a lyukat, melyen besütött a napvilág, és hazakísérte a hölgyeket. De Hüvelykpanni nem tudott aludni éjjel, fölkelte az ágyból, száraz fűszálakból egy szép nagy takarót font, odavitte a halott madárhoz, betakargatta vele, és puha gyapottal, amit a pocok szobájában talált, körbevette a madarat mindkét oldaláról, hadd melegítse a hideg földön.

– Isten veled, szép kicsi madár! – súgta a fülébe. – Köszönöm, hogy olyan szépen énekeltél nyáron, amikor még zöldelltek a fák, és jó melegen sütött ránk a nap! – Fejecskéjét a madár begyére hajtotta, de nagyon megrémült, mert úgy hallotta, mintha valami kopogott volna odabent. A madárka szíve dobogott. Nem halt meg a kis fecske, csak megdermedt, és most, a jó melegtől újra feléledt.

Ősszel a fecskék elrepülnek a meleg országokba, s ha valamelyik késlekedik, akkor annyira megdermed a hidegtől, hogy lehull, mintha meghalt volna, és ahol fekszik, belepi a hideg hó.

Hüvelykpanni csak úgy reszketett egész testében, annyira megijedt, mert a madár nagyon nagy volt hozzá, az alig egyhüvelyknyi kislányhoz képest, de összeszedte bátorságát, a gyapottal még szorosabban körülrakosgatta szegény fecskét, sőt hozott egy fodormentalevelet is, mely saját paplanja volt, s azt a madár fejére terítette.

Másnap éjjel újra kiosont az alagútba, a madár akkorra már egészen magához tért, de annyira ki volt merülve, hogy csak egy pillanatra tudta kinyitni a szemét, hogy megnézzze Hüvelykpannit, aki egy darab korhadt fával állt mellette, mert nem volt más lámpása.

– Köszönet néked, bájos kicsi gyermek! – csipogta a beteg fecske. – Oly csodásan fölmelegedtem! Hamarosan visszanyerem az erőmet, s újra kirepülhetek a meleg napfényre!

– Ne! – kiáltott Hüvelykpanni. – Olyan hideg van odakinn! Havazik és fagy! Maradj csak a jó meleg ágyban, majd én ápollak!

Egy virágsziromban vizet hozott a fecskének, az megitta, és elmesélte neki, hogy egy csipkebokor felsebezte a szárnyát, és már nem tudott olyan gyorsan repülni, mint a többi fecske, ezért itt hagyták, elrepültek messzire, a meleg országokba. Ő pedig végül lehullott a földre. De többre már nem emlékezett, azt sem tudta, hogyan került a föld alá.

Egész télen ott maradt. Hüvelykpanni jó volt hozzá, nagyon megszerette. Sem a vakond, sem a pocok nem tudhatott erről, hiszen ők ki nem állták a szegény fecskét.

Amint beköszöntött a tavasz, s a nap felmelegítette a földet, a fecske elbúcsúzott Hüvelykpannitól, ő pedig kinyitotta neki a lyukat, melyet a vakond ásott a feje fölött. A nap gyönyörűen beragyogott hozzájuk, s a fecske hívta, menjen vele, üljön a hátára, akkor együtt repülhetnének ki a zöld erdőbe. De Hüvelykpanni tudta, hogy az öreg

pockot nagyon elszomorítaná, ha szó nélkül továbbállna.

– Nem, nem tehetem! – rázta a fejét Hüvelykpanni.

– Isten veled, te jóságos, kedves kislány! – búcsúzott tőle a fecske, és kirepült a napfénybe. Hüvelykpanni sokáig nézett utána, s könnybe lábadt a szeme, annyira megszerette a szegény fecskét.

– Csivit, csivit! – énekelt a madár, és már a zöld erdőben járt.

Hüvelykpanni nagyon elszomorodott. Hát ő már soha nem mehet ki a jó meleg napfényre? A gabona, melyet a pocok háza fölött elvetettek, időközben megnőtt, valóságos sűrű erdő volt szegény kislánynak, aki, ugye, alig volt egyhüvelyknyi.

– Most, hogy nyár van, meg kell varrnod a kelengyédet! – intette a pocok. Időközben ugyanis a szomszéd, az az unalmas alak a fekete bársonybundájában, megkérte a kezét.

– Legyen meg minden gyapjú- és vászonholmid! Legyen min ülnöd és feküdnöd, ha majd a vakond felesége leszel!

– tette hozzá Pocokanyó.

Hüvelykpanninak oda kellett ülnie a rokkához, és a pocok felfogadott négy pókot, hogy fonjanak, szőjenek éjjel-nappal. A vakond minden este meglátogatta őket, s állandóan arról beszélt, ha majd vége lesz a nyárnak, ha a nap nem süt már olyan melegen és nem égeti kőkeményre a földet, szóval, amikor vége lesz a nyárnak, megtartják az esküvőt. Csakhogy Hüvelykpanni korántsem volt ettől elragadtatva. Ki nem állhatta az unalmas vakondot. Minden reggel, amikor fölkel a nap, s minden este, amikor lenyugodott, Hüvelykpanni kiosont az ajtóhoz, és valahányszor a szél felborzolta a gabonát, s a széthajló szarak közt megpillantotta a kék eget, az járt az eszében, milyen gyönyörű világos van odakint, s nagyon vágyott kedves fecskéje után. De bizony az nem jött vissza többé, elrepült a szép zöld erdőbe.

Őszre elkészült Hüvelykpanni teljes kelengyéje.

– Négy hét múlva esküvő! – jelentette ki a pocok, de Hüvelykpanni csak sírt, és egyre azt hajtogatta, hogy nem megy hozzá ahhoz az unalmas vakondhoz.

– Lárifári! – fedtte a pocok. – Ne makacskodj, mert beléd mélyesztem fehér fogamat! Micsoda úriember lesz a férjed! Ilyen fekete bundája még a királynénak sincs! Pincéje, padlása tele, adj hálát érte a Jóistennek!

Aztán eljött az esküvő napja. Megérkezett a vakond, hogy magával vigye Hüvelykpannit. Ezentúl ott fog lakni a vakonddal mélyen a föld alatt. Soha nem mehet ki a meleg napra, mert a vakond nem bírja a fényt. Szegény gyermek annyira elszomorodott, úgy érezte, el kell búcsúznia a szép naptól, melyet a pocoknál legalább az ajtóból nézegethetett.

– Isten veled, te szép, fényes nap! – kiáltotta, az ég

felé emelte karját, és egy egészen kicsit kilépett a pocok háza elé; ekkorra már learatták a rozst, csak a száraz tarló meredezett a földből. – Isten veled, isten veled! – s kicsiny karjával átölelt egy piros virágot, mely ott nőtt. – Ha látod a kedves fecskét, mondd meg neki, hogy üdvözlöm!

– Csivit, csivit! – hallatszott ekkor közvetlenül a feje fölött. Hüvelykpanni felnézett, hát a fecske volt az, éppen arrafelé járt. Nagyon megörült, amikor meglátta Hüvelykpannit, aki gyorsan elmesélte neki, mennyire nincs kedve hozzámenni a csúf vakondhoz, hogy aztán mindig a föld alatt lakjon, a mélyben, ahová soha nem süt be a nap. Itt már nem tudta tovább visszafojtani a sírást.

– Közeleg a hideg tél – csivitelte a fecske. – Én elköltözöm messze, a meleg országokba. Nem jössz velem? Felülhetsz a hátamra! Erősen odakötöd magad az öveddel, s itt hagyjuk a csúf vakondot meg a sötét szobáját. Elrepülünk a hegyeken túl a meleg országokba, ahol a nap szebben süt, mint itt, ahol mindig nyárvan, és gyönyörű virágok nyílnak. Kérlek, repülj el velem, édes kis Hüvelykpanni, aki megmentetted az életemet, amikor dermedten feküdtem a sötét pincében!

– Jó, veled megyek! – döntött Hüvelykpanni. Azzal felült a madár hátára, lábát kinyújtotta annak kiterjesztett két szárnyán, övével odakötötte magát legerősebb tollaihoz, s a fecske már röpült is erdőn, tengeren át, túl a magas hegyeken, melyeket örök hó takar. Hüvelykpanni fázott a hideg levegőn, de aztán bebújt a madár meleg tollai közé, csak a fejcskékét dugta ki, hogy lássa a sok gyönyörűséget odalent a mélyben.

Aztán megérkeztek a meleg országokba. Ott a nap sokkal fényesebben ragyogott, mint itt, nálunk, az ég kétszer olyan magas volt, a dombokon és kerítéseken gyönyörű kék és zöld szőlő termett. Az erdőkben citrom és narancs csüngött a fákon, a levegőben mirtusz és fodormenta il-

lata szállt, s az úton kedves gyermekek játszadoztak nagy tarka pillangókkal. De a fecske még ennél is távolabbra repült, egyre szebb és szebb vidékekre. A gyönyörű zöld fák alatt, a kéken világító tenger partján csillogó fehér márványpalota állt még a régi időkből, magas oszlopaira szőlőindák tekeredtek, és fönny a magasban sok-sok fecskefészek sorakozott egymás mellett; ezek egyikében lakott az a fecske, aki Hüvelykpannit vitte a hátán.

– Itt a házam! – büszkélkedett a fecske. – De ha te inkább egy szép virágot választanál magadnak odalenn, szívesen leviszlek, és beleültetlek. Olyan jó dolog lesz ott, hogy jobbat nem is kívánhatnál.

– Csodálatos! – Hüvelykpanni tapsolt örömeiben.

A földön hatalmas fehér márványoszlop hevert, mely valamikor leomlott, s három darabra tört, de a kövek között gyönyörű nagy, fehér virágok nőttek. A fecske leszállt Hüvelykpannival, s ráültette egy nagy, széles levélre. De hogy

elcsodálkozott a kislány! A virág közepén ugyanis kicsi emberke ült, olyan fehér és áttetsző, mintha üvegből lett volna. Fején csinos kis aranykorona, vállán pompás, áttetsző szárnyak. Az egész emberke nem volt nagyobb, mint Hüvelykpanni. Ő volt a virág angyala. Minden virágban lakott egy ilyen kis ember vagy aszszony, de ez mindnyájuk királya volt.

– Istenem, milyen gyönyörű! – súgta oda Hüvelykpanni a fecskének. A kicsi királyfi nagyon megijedt a fecskétől, hiszen az hozzá képest hatalmas sárkánynak tűnt. De mihelyt meglátta Hüvelykpannit, felderült, mert ilyen gyönyörű lányt még soha életében nem látott. Ezért aztán fogta az aranykoronáját és Hüvelykpanni fejére tette, megkérdezte, hogy hívják, és hogy akar-e a felesége lenni. Ebben az esetben ő lesz minden virágok királynője! Ez bizony már igazi férfi volt, nem olyan, mint a varangyos béka fia vagy a fekete bársonybundás vakond. Így hát igent mondott Hüvelykpanni a szépséges királyfinak. Ekkor minden virágból kibújt egy kis hölgy vagy úr, mindegyik valóságos szépség; mindegyikük hozott valami ajándékot Hüvelykpanninak, de a legszebb ajándék egy pár gyönyörű szárny volt, mely eredetileg egy nagy fehér zengőlegyet ékesített. Fel-erősítették Hüvelykpanni hátára, s most már ő is röpködhetett virágról virágra. Nagy volt az öröm, a fecske fenn ült a fészkében, és énekelt nekik, amilyen szépen csak tudott; pedig a szíve szomorú volt, mert időközben anynyira megszerette Hüvelykpannit, hogy legszívesebben soha meg nem vált volna tőle.

– Ezentúl nem Hüvelykpanni lesz a neved – jelentette ki a virágok angyala –, csúnya név ez egy ilyen szépségnek. Mától fogva Maja a neved.

– Isten veled! Isten veled! – búcsúzott a fecske, és a meleg országokból visszaröpült Dániába, ahol annak az embernek az ablaka fölött fészkel, aki meséket tud mondani. Neki énekelgette, hogy „csivit, csivit”. Ebből származik ez az egész történet.

Grimm testvérek

Jorinde és Joringel

Egy sűrű erdő közepén állott egyszer egy régi kastély, abban lakott egyes-egyedül egy öregasszony, aki varázsló volt. Nappal macskává, kutyává vagy bagollyá változtatta magát, éjjel pedig ismét fölvette emberi alakját. Oda tudta csalni a vadakat és madarakat, s aztán leölte, megfőzte, megsütötte őket. Ha valaki szál lépésnyi közelbe jött a kastélyhoz, meg kellett állania, s nem tehetett addig egy lépést se többet előre, amíg a varázsló föl nem szabadította; ha pedig egy hajadon került ebbe a körbe, azt madárrá változtatta, bezárta egy kosárba, és bevitte a kastély egyik kamarájába. Legalább hétezer ilyen kosara volt ritka madarakkal.

Volt egyszer egy hajadon, akit Jorindénak hívtak, s minden más leánynál szebb volt. Ez és egy szép ifjú, Joringel, egy-

másnak hűséget fogadtak. Egyszer, hogy bizalmasan beszélhessenek egymással, az erdőbe mentek sétálni.

– Vigyázz – monda Joringel –, nehogy közel menj a kastélyhoz! Amint így önfeledten sétáltak az erdőben, hogy, hogy nem, eltévedtek, s nem tudtak hazamenni. Még nem ment le a nap, midőn a fákon keresztül megpillantotta Joringel a kastély fehér falait, egészen a közelben. Roppantul megijedt, és szemével Jorindét kereste. Jorinde azonban ezalatt fülemilévé változott. Egy bagoly tüzes szemmel háromszor körülröpködte az ifjút, s háromszor kiáltá: „Hu! Hu! Hu!”

Joringel nem tudott mozdulni: úgy állott, mint egy darab kő, nem tudott sem sírni, sem a kezét, sem a lábát

nem bírta mozdítani. Ezalatt lement a nap, a bagoly egy bokorra szállott, és csakhamar egy görbe hátú, sárga bőrű, sovány öregasszony lépett ki belőle; nagy vörös szeme s görbe orra volt, melynek hegye az álláig ért. Dörmögött, megfogta a fülemilét, s elvitte a kezében. Joringel nem szólhatott, nem mozdulhatott.

Nemsokára visszajött az öregasszony, s néhány bűvös szót mormogott, mire Joringel felszabadult a varázs alól. Térdre esett az asszony előtt, s úgy kérte, adja vissza neki Jorindét; de az asszony azt felelte, hogy sohasem fogja többé látni a lányt, és távozott.

Joringel ordított, sírt, jajgatott, de mindhiába. Aztán továbbment, s végül egy idegen faluba érkezett, ahol sokáig juhokat őrzött. Gyakran járkált a kastély körül, de nagyon közel nem mert menni. Egyszer azt álmodta, hogy egy vérvörös virágot talált, amelynek közepén egy szép nagy gyöngy volt. Letörte a virágot, s a kastély felé indult vele. Minden, amit csak megérintett a virággal, felszabadult a varázslat alól, s ily módon visszakapta álmában Jorindét.

Reggel, midőn fölébredt, nyomban keresni kezdett egy olyan virágot, amit álmában látott. Kereste-kereste kilenc napig, akkor aztán korán reggel talált egy vérvörös virágot. A közepén egy nagy harmatcsepp volt, akkora, mint egy szép gyöngyszem. Ezzel a virággal a kastély felé ment, s amint százlépésnyire jutott a

kastélyhoz, nem gyökerezett meg a lába, mint az első alkalommal, hanem akadály nélkül mehetett a kapuig.

Joringel megérintette a kaput a virággal, s az feltárult. Belépett rajta, átment az udvaron, s hallgatózott, merre hallja a sok madár csicssergését. Benyitott egy terembe, ott volt a varázsló, és éppen etette a madarakat a hétezer kosárban.

